

# KARAYOLU TAŞIMACILIĞINDA OPERASYONEL SÜREÇLER

# 2

Dr. Öğr. Üyesi Burak KÜÇÜK<sup>1</sup>

## GİRİŞ

Tekerleğin icadıyla başlayıp günümüze kadar gelen taşımacılık faaliyeti, lojistik faaliyetler arasındaki en önemli faaliyetlerden birisidir. Özellikle ikinci dünya savaşında lojistik faaliyetlerin öneminin ortaya çıkmasıyla birlikte taşımacılık faaliyeti de bütün taşıma modlarıyla entegre bir şekilde icra edilmeye başlandı. İlk sanayi devriminden günümüze kadar tedarik zinciri kapsamında da ileri ve geri yönlü olarak gerçekleştirilen taşımacılık faaliyeti ile taşımacılık hacmi artmış olup buna bağlı olarak ta lojistik operasyon hacmi de artmaktadır. Tabi bu hacim artışının küreselleşmeye bağlı olarak geleneksel ticari faaliyetlerin artması ve bu artışla birlikte teknolojinin gelişmesiyle gerçekleşen elektronik ve mobil ticaret faaliyetlerinin de etkisi büyüktür. Bu gelişmeler sonucunda da hem kurumsal hem de bireysel müşterilerinin lojistik hizmet beklentilerinde de değişiklikler yaşamakta ve artık 7/24 lojistik hizmet sunulur hale gelmiştir.

Ürüne temas edilerek gerçekleştirilen lojistik faaliyetlerden olan taşımacılık, depolama, muayene ve gözetim, katma değerli hizmetler ve elleçleme faaliyetleri ile tedarik zinciri boyunca hammadde, yarı mamül ve bitmiş ürün Dünya üzerinde karayolu, denizyolu, havayolu, demiryolu, iç su yolu veya boru hattı ile taşınmaktadır. Taşımaya konu olan milyonlarca ürünün lojistiğin 7 doğrusu kapsamında müşteri memnuniyeti sağlamak üzere profesyonel çözümler üreterek icra edilmektedir. Bu faaliyetlerin icrasında hız, maliyet ve güvenilirlik kriterleri

<sup>1</sup> Maltepe Üniversitesi, İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi, Uluslararası Ticaret ve Lojistik Yönetimi Bölümü, İstanbul, Türkiye burakkucuk@maltepe.edu.tr ORCID iD: 0000-0003-3133-2190

olarak küresel ticaretin her geçen gün artması nedeniyle üretimin ve bitmiş ürünün uluslararası pazarlara ulaştırılması kaçınılmaz olmuştur.

Küresel ticaretin gelişmesine bağlı olarak tüm Dünya’da olduğu gibi Türkiye’de de yük taşımacılığında karayolu taşımacılığın payı diğer modlara göre artış göstermektedir. Bu artışı destekleyen bir diğer unsur ise karayolu ağlarının geniş olması ve her geçen gün de Dünya çapındaki ağların artış göstermesidir.

Üreten doğu ile tüketen batı arasında köprü görevi görmekte olan Türkiye’nin coğrafi konumu ve sosyo-ekonomik yapısı nedeniyle lojistik sektörü ve bununla birlikte karayolu taşımacılığı önemli bir gelişme göstermektedir. Türkiye’nin her ne kadar üç bir tarafı denizlerle çevrili olsa da denizyolu taşımacılığına yönelik yatırımlarının yetersiz olması ve hız ve maliyet kombinasyonundan dolayı da karayolu taşımacılığı ile rekabet edememektedir. Bu durumdan dolayı da karayolu taşımacılığı ulusal ve hatta uluslararası yük taşımacılığında diğer taşıma modlarına göre %92’nin üzerinde bir paya sahip olmasına neden olmaktadır. Aslında bu durum taşıma maliyetlerinin diğer modlara göre artmasına ve dolayısıyla ürünün satış fiyatlarına yansımaya neden olmaktadır. Ancak bununla birlikte Türkiye gibi karayolu taşımacılığı ile ulusal ve uluslararası yük taşımacılığında kullanılan taşıt sayısının talebe göre daha fazla olduğu ülkelerde, rekabet üst seviyelere ulaştığından dolayı müşteri lehine düşük navlun fiyatlarının oluşmasına neden olmaktadır. Bu durum da lojistik ve taşımacılık hizmeti veren firmaların çok düşük kar marjlarıyla çalışmalarına neden olmaktadır. Bu durumda lojistik ve taşımacılık firmalarının yeteri kadar Ar-Ge çalışmalarına yatırım yapamamasına ve dolayısıyla Türkiye’de icra edilen lojistik faaliyetlerin gelişmesine olumsuz yönde etki etmesine neden olmaktadır.

Tedarik zinciri kapsamında icra edilen lojistik faaliyetlerin etkin ve verimli olarak icra edilebilmesi için hız, maliyet, güvenilirlik ve hatta müşteri memnuniyeti kapsamında yapılması gerekmektedir. Bu durumda özellikle taşımacılık faaliyetinin doğru organizasyonel planlaması ile gerçekleştirilebilir.

## KAYNAKÇA

- Akyurt, İ.Z., (2019). İstanbul Üniversitesi Lojistik Yönetimi Ders Kitabı, 241-252  
Keskin, M.H., (2020) Anadolu Üniversitesi Lojistik Yönetimi Ders Kitabı, 121-154  
Küçük, B. (2013), Türkiye’de Bölgesel Kalkınma İle Lojistik Performans Düzeyi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” Doktora Tezi, Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul  
LODER, (2020). Lojistik Derneği Lojistik Terimler Sözlüğü,  
MEB, (2011). Milli Eğitim Bakanlığı Ulaştırma Hizmetleri Alanı Kara Yolu Taşımacılığı Ders Kitabı, 3-10, 84-88.  
Özdemir, A. (2017). Anadolu Üniversitesi Lojistik İlkeleri Ders Kitabı, 35-39